

THỰC TRẠNG VẬN DỤNG HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM TRONG DẠY HỌC GIÁO DỤC CÔNG DÂN Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ TỈNH SƠN LA

Nguyễn Hải Minh
Trường Đại học Tây Bắc

Tóm tắt: Nghiên cứu được thực hiện nhằm khảo sát thực trạng vận dụng hoạt động trải nghiệm trong dạy học Giáo dục công dân ở trường trung học cơ sở tỉnh Sơn La, được khảo sát trên 58 giáo viên dạy Giáo dục công dân ở các trường trung học cơ sở tỉnh Sơn La. Kết quả nghiên cứu này cho thấy, giáo viên đã vận dụng hoạt động trải nghiệm vào dạy học Giáo dục công dân ở trường trung học cơ sở nhưng ở mức thấp trong tất cả các nội dung cụ thể của hoạt động trải nghiệm. Yếu tố “Năng lực vận dụng hoạt động trải nghiệm trong dạy học Giáo dục công dân ở trường trung học cơ sở của giáo viên” có ảnh hưởng nhiều nhất tới hoạt động trải nghiệm trong dạy học Giáo dục công dân ở trường trung học cơ sở tỉnh Sơn La, cho thấy sự cần thiết phải xây dựng được Quy trình vận dụng hoạt động trải nghiệm trong dạy học Giáo dục công dân ở trường trung học cơ sở tỉnh Sơn La.

Từ khóa: Hoạt động trải nghiệm; Dạy học Giáo dục công dân, Trung học cơ sở tỉnh Sơn La.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Hoạt động trải nghiệm (HĐTN) là một quan điểm dạy học bằng thực tiễn được David Kolb đề xuất đã trở thành phương pháp học tập hiệu quả nhằm hướng tới phát triển năng lực cho học sinh (HS) và được nhiều nước đã áp dụng. HĐTN được triển khai trong thực tiễn dạy học giúp HS biết vận dụng kiến thức vào thực tiễn, tức là HS được học thông qua làm, qua thực hành để có được năng lực thực hiện gắn với kinh nghiệm và cảm xúc cá nhân.

Ở bậc học trung học cơ sở, môn Giáo dục công dân (GDCC) là một trong những môn học cơ bản giúp học sinh hình thành, phát triển các phẩm chất chủ yếu (yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm) và các năng lực của người công dân Việt Nam đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng, bảo vệ đất nước, góp phần đạt đến mục tiêu: “Giáo dục trung học cơ sở nhằm củng cố và phát triển kết quả của giáo dục tiểu học: bảo đảm cho học sinh có học vấn phổ thông nền tảng” [1]. Để mỗi HS phát triển được những phẩm chất và năng lực cần tạo cơ hội cho các em HĐTN, thâm nhập thực tế làm tăng thêm tri thức, kinh nghiệm và kỹ năng, biết huy động tối đa vốn sống vào học tập, biết vận dụng tri thức vào hình thành kinh nghiệm trong thực tiễn, giúp HS tri nhận thế giới xung quanh, hòa nhập với mọi người, muốn đóng góp và khẳng định bản thân mình. Hơn nữa, việc nghiên cứu vận dụng HĐTN trong dạy học GDCC ở trường trung học cơ sở (THCS) tỉnh Sơn La hiện nay còn bỏ ngỏ, chưa được nghiên cứu.

Do đó, nghiên cứu này nhằm phát hiện thực trạng vận dụng HĐTN trong dạy học Giáo dục công dân ở trường trung học cơ sở tỉnh Sơn La làm cơ sở xây dựng quy trình HĐTN trong dạy học GDCC ở trường THCS, góp phần nâng cao chất lượng dạy học ở tỉnh Sơn La.

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Hoạt động trải nghiệm trong dạy học Giáo dục công dân ở trường trung học cơ sở

Các nghiên cứu về HĐTN của David Kolb cho thấy học tập của học sinh là quá trình “người học thông qua hành động tạo ra tri thức mới trên cơ sở trải nghiệm thực tế” [Dẫn theo 6; tr29].

Theo Ngô Thị Kim Dung: “HĐTN là hoạt động giáo dục trong nhà trường được tổ chức phù hợp với bản chất hoạt động của con người, tính từ trải nghiệm để nhấn mạnh bản chất của hoạt động chứ không phải một dạng hoạt động mới” [5; tr26].

Trong chương trình Kỹ năng xây dựng và tổ chức các hoạt động trải nghiệm sáng tạo trong trường trung học của Bộ Giáo dục và Đào tạo đã định nghĩa: “HĐTN là hoạt động giáo dục, trong đó HS dựa trên sự tổng hợp kiến thức của nhiều lĩnh vực giáo dục và nhóm kỹ năng khác nhau để trải nghiệm thực tiễn đời sống nhà trường, tham gia hoạt động phục vụ cộng đồng dưới sự hướng dẫn và tổ chức của nhà giáo dục, qua đó hình thành những phẩm chất chủ yếu, năng lực chung và một số năng lực đặc thù của hoạt động này” [3].

Trên cơ sở quan niệm về HĐTN trong dạy học của các tác giả trên, cùng với mục tiêu đào tạo của chương trình GDCC của Bộ

Giáo dục và Đào tạo [2], [4], chúng tôi hiểu: *HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS là hoạt động dạy học, trong đó GV tổ chức cho HS huy động toàn bộ con người cá nhân để chiếm lĩnh kiến thức, rèn luyện kỹ năng, hình thành và phát triển các phẩm chất và các năng lực của người công dân Việt Nam bằng phương thức kinh qua, nhập thân, khám phá, nếm trải nội dung học tập môn GDCD vào thực tiễn đời sống của các em.*

Tổ chức các HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS được biểu hiện qua các hoạt động cụ thể:

* *Huy động kinh nghiệm và trải nghiệm thực tế của học sinh:* GV cho HS huy động mọi giác quan vào quá trình học tập để đạt được mục tiêu bài học. Tức là HS được kinh qua, nếm trải, nhập thân giữa người học vào nội dung bài học tạo thành một mối quan hệ chặt chẽ, cụ thể. Một mặt dùng các chất liệu cụ thể, cảm tính của trải nghiệm cá nhân để chuyển hóa thành tri thức, mặt khác đưa điều được học, kiến thức, kỹ năng vào thực tiễn cuộc sống, gắn kiến thức với cuộc đời. Huy động kinh nghiệm và trải nghiệm thực tế của HS được biểu hiện ở các hoạt động: Huy động kiến thức có sẵn của HS liên quan đến nội dung học; Huy động tìm kiếm thông tin liên quan đến nội dung học; Cho HS tham gia trải nghiệm cụ thể.

* *Hoạt động tiếp nhận thông tin, nội dung bài học GDCD:* Tiếp nhận nội dung bài học là quá trình giúp HS hiểu bản chất, đặc điểm, quy luật... của nội dung bài học nhờ sự vận dụng hài hòa những hiểu biết bên ngoài như văn hóa, xã hội, yếu tố thời đại, đặc điểm tâm lý... để cắt nghĩa, lý giải sự hiểu biết về nội dung bài học. Hoạt động tiếp nhận thông tin, nội dung bài học được biểu hiện ở các hoạt động: Hoạt động cảm nhận nội dung bài học;

Hoạt động thâm nhập nội dung bài học; Hoạt động tạo lập nội dung bài học GDCD.

* *Hoạt động củng cố nội dung bài học GDCD:* HĐTN trong hoạt động củng cố là tạo điều kiện vận dụng tri thức, kỹ năng của bản thân vào giải quyết các tình huống tương tự trong học tập, trong cuộc sống qua đó đạt mục đích giúp HS củng cố kiến thức, kỹ năng hình thành trong giờ học. *Hoạt động củng cố* được biểu hiện ở các hoạt động: Tổng kết kiến thức lĩnh hội được; Vận dụng vào thực tiễn học tập; Thực hiện hoạt động ngoài giờ học GDCD.

2.2. Kết quả nghiên cứu

2.2.1. Phương pháp nghiên cứu

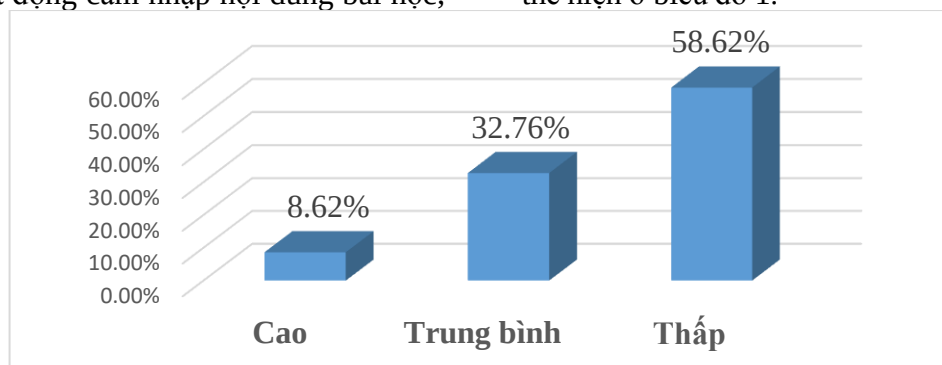
Bảng câu hỏi được thiết kế để khảo sát thực trạng vận dụng HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La trên 58 GV THCS tỉnh Sơn La gồm 10 câu hỏi. Những câu hỏi này được thiết kế với thang điểm Likert ba điểm, giá trị khoảng cách = (Tối đa - Tối thiểu) / n = (3-1) / 3 = 0,67. Do đó, ý nghĩa của các thang đo được định nghĩa là: Mức cao ($2.35 \leq \text{ĐTB} \leq 3$); Mức trung bình ($1.68 \leq \text{ĐTB} \leq 2.34$); Nhận thức mức thấp ($1 \leq \text{ĐTB} \leq 1.67$). Việc thống kê, phân tích, xử lý số liệu kết quả nghiên cứu được hỗ trợ bởi SPSS 20.0

2.2.2. Thực trạng vận dụng hoạt động trải nghiệm trong dạy học Giáo dục công dân ở trường trung học cơ sở tỉnh Sơn La

2.2.2.1. Thực trạng nhận thức của giáo viên trung học cơ sở tỉnh Sơn La về hoạt động trải nghiệm trong dạy học Giáo dục công dân

* *Mức độ nhận thức của giáo viên trung học cơ sở tỉnh Sơn La về khái niệm hoạt động trải nghiệm trong dạy học GDCD*

Kết quả khảo sát mức độ nhận thức của GV THCS tỉnh Sơn La về khái niệm hoạt động trải nghiệm trong dạy học GDCD được thể hiện ở biểu đồ 1.

Biểu đồ 1. Mức độ nhận thức của GV THCS tỉnh Sơn La về khái niệm hoạt động trải nghiệm trong dạy học GDCD

Biểu đồ 1 cho thấy, đa số GV THCS tỉnh Sơn La có nhận thức về khái niệm hoạt động trải nghiệm trong dạy học ở mức thấp. Cụ thể: Chỉ có một số ít giáo viên dạy GDCD cho rằng mình hiểu rõ về HĐTĐN trong dạy học GDCD (8.62%), hiểu tương đối rõ (32.76%), còn lại, đa số giáo viên không hiểu (58.62%) về HĐTĐN trong dạy học GDCD. Thậm chí, khi trò chuyện, trao đổi chuyên môn, rất nhiều GV nhầm lẫn giữa hoạt động ngoài giờ lên lớp với HĐTĐN. Họ cho rằng HĐTĐN trong dạy học GDCD là một phần của hoạt động ngoài giờ lên lớp và nên tổ chức HĐTĐN khi HS học tập

tại nhà, trong các buổi học tập ngoại khóa ngoài giờ lên lớp. Nhận thức chưa đầy đủ của nhiều giáo viên như trên sẽ ảnh hưởng tới mức độ được vận dụng và hiệu quả của HĐTĐN vào trong dạy học nói chung và dạy học GDCD ở trường THCS nói riêng tại tỉnh Sơn La.

** Mức độ nhận thức của GV THCS tỉnh Sơn La về nội dung HĐTĐN trong dạy học GDCD ở trường THCS*

Mức độ nhận thức của GV THCS tỉnh Sơn La về nội dung HĐTĐN trong dạy học GDCD ở trường THCS được thể hiện ở bảng 1.

Bảng 1. Mức độ nhận thức của GV THCS tỉnh Sơn La về nội dung HĐTĐN trong dạy học GDCD ở trường THCS

Nội dung HĐTĐN trong dạy học GDCD ở trường THCS	Hiểu rõ (%)	Hiểu ít (%)	Không hiểu (%)	ĐTB	Mức
Huy động kinh nghiệm và trải nghiệm thực tế của học sinh vào dạy học GDCD	12.07	55.17	32.76	1.79	Trung bình
Hoạt động trải nghiệm trong tiếp nhận nội dung bài học GDCD ở trường THCS	6.90	36.21	56.90	1.50	Thấp
Hoạt động trải nghiệm trong củng cố nội dung bài học GDCD ở trường THCS	5.17	41.38	53.45	1.52	Thấp
Chung				1.60	Thấp

Kết quả bảng 1. cho thấy:

Nhìn chung, Nhận thức của GV THCS tỉnh Sơn La về hoạt động trải nghiệm trong dạy học GDCD ở trường THCS ở mức thấp (ĐTB = 1.60).

Xét theo từng hoạt động của HĐTĐN trong dạy học GDCD, giáo viên THCS tỉnh Sơn La hiểu về hoạt động Huy động kinh nghiệm và trải nghiệm thực tế của học sinh vào dạy học GDCD ở mức độ trung bình (ĐTB=1.79) và đây là hoạt động mà các giáo viên hiểu tốt nhất, trong đó có 12.07% giáo viên hiểu rõ, 55.17% giáo viên hiểu ít và 32.76% giáo viên không hiểu. Tiếp theo, GV THCS tỉnh Sơn La hiểu về Hoạt động trải nghiệm trong củng cố nội dung bài học GDCD ở trường THCS ở mức thấp (ĐTB=1.52), trong đó có 5.17% giáo viên hiểu rõ, 41.38% giáo viên hiểu ít và 53.45% giáo viên không hiểu).Thấp nhất. GV THCS tỉnh Sơn La hiểu về Hoạt động trải nghiệm trong tiếp nhận nội dung bài học GDCD ở

mức độ thấp (ĐTB=1.50), trong đó có 6.9% giáo viên hiểu rõ, 36.21% giáo viên hiểu ít và 56.9% giáo viên không hiểu. Mức độ nhận thức này của GV THCS sẽ gây nhiều khó khăn cho việc vận dụng HĐTĐN trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La.

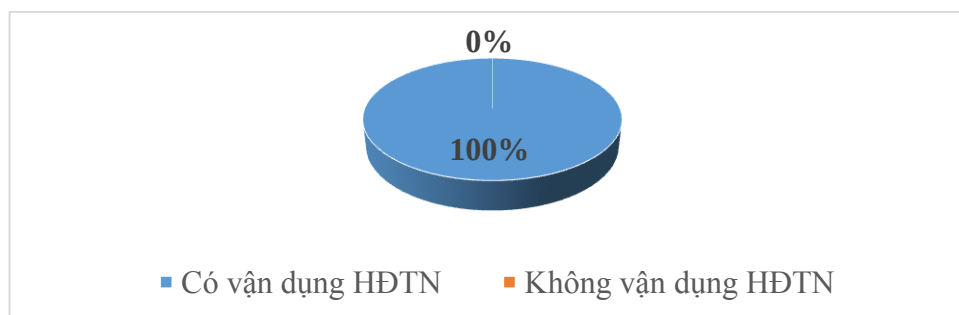
2.2.2.2. Thực trạng vận dụng hoạt động trải nghiệm trong dạy học Giáo dục công dân ở trường trung học cơ sở tỉnh Sơn La

** Đánh giá tổng quát về thực trạng vận dụng hoạt động trải nghiệm trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La*

Với mục đích đánh giá tổng quát về thực trạng mức độ vận dụng hoạt động trải nghiệm trong dạy học GDCD ở trường THCS, chúng tôi đánh giá ở hai góc độ:

- *Thực trạng vận dụng HĐTĐN trong dạy học GDCD của GV THCS tỉnh Sơn La*

Thực trạng vận dụng HĐTĐN trong dạy học GDCD của GV THCS tỉnh Sơn La được thể hiện ở biểu đồ 2.

Biểu đồ 2. Thực trạng vận dụng HDTN trong dạy học GDCD của GV THCS tỉnh Sơn La

Kết quả biểu đồ 2 cho thấy 100% giáo viên THCS tỉnh Sơn La đã có vận dụng hoạt động trải nghiệm trong dạy học GDCD. Điều này chứng tỏ GV THCS tỉnh Sơn La đã rất ý thức thực hiện vận dụng HDTN vào trong dạy học GDCD nhằm mục đích nâng cao hơn nữa hiệu quả, chất lượng dạy học GDCD ở trường THCS.

- *Thực trạng mức độ vận dụng các nội dung HDTN trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La*

Kết quả khảo sát thực trạng mức độ vận dụng HDTN trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La ở các các nội dung hoạt động cụ thể được thể hiện ở bảng 2.

Bảng 2. Thực trạng mức độ vận dụng các nội dung HDTN trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La

STT	Mức độ các nội dung vận dụng HDTN trong dạy học GDCD ở trường THCS	ĐTB	Mức
1	Huy động kinh nghiệm và trải nghiệm thực tế của học sinh vào dạy học GDCD	1.94	Trung bình
2	Hoạt động tiếp nhận nội dung bài học GDCD	1.44	Thấp
3	Hoạt động củng cố nội dung bài học GDCD	1.54	Thấp
	Chung	1.64	Thấp

Kết quả bảng 2 cho thấy, mức độ vận dụng hoạt động trải nghiệm trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La là thấp (ĐTB=1.64).

Xét trong các nội dung HDTN cụ thể trong dạy học GDCD, có sự khác biệt về mức độ vận dụng các nội dung HDTN trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La. Trong đó, Hoạt động huy động kinh nghiệm và trải nghiệm thực tế của học sinh vào dạy học GDCD là cao nhất (ĐTB=1.94). Tiếp theo là hoạt động củng cố nội dung bài học GDCD ở trường THCS (ĐTB=1.54) và vận dụng ít nhất là hoạt động tiếp nhận bài học GDCD ở trường THCS (ĐTB=1.44). Tuy nhiên kết quả kiểm định One Way Anova cho thấy sự khác biệt về về mức độ vận dụng các nội dung HDTN cụ thể dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La là không có ý

nghĩa (Sig=0.3227).

* *Thực trạng mức độ vận dụng hoạt động trải nghiệm vào các nội dung cụ thể trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La*

Chúng tôi thực hiện đánh giá thực trạng mức độ vận dụng HDTN trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La ở các nội dung: Huy động kinh nghiệm và trải nghiệm thực tế của học sinh vào dạy học GDCD; Hoạt động tiếp nhận nội dung bài học GDCD; Hoạt động củng cố nội dung bài học GDCD. Kết quả khảo sát cụ thể như sau:

- *Thực trạng mức độ Huy động kinh nghiệm và trải nghiệm thực tế của HS trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La*

Kết quả thực trạng mức độ GV đã huy động kinh nghiệm và trải nghiệm thực tế của HS trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La được thể hiện ở bảng 3.

Bảng 3. Thực trạng mức độ GV huy động kinh nghiệm và trải nghiệm thực tế của HS trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La

Mức độ huy động kinh nghiệm và trải nghiệm thực tế của HS trong dạy học GDCD	Thường xuyên		Đôi khi		Không bao giờ		ĐTB	Mức
	SL	%	SL	%	SL	%		
Huy động kiến thức có sẵn của HS liên quan đến nội dung học	26	44.83	21	36.21	11	18.97	2.26	Trung bình
Huy động tìm kiếm thông tin liên quan đến nội dung học	22	37.93	19	32.76	17	29.31	2.09	Trung bình
Cho HS tham gia trải nghiệm cụ thể	7	12.07	14	24.14	37	63.79	1.48	Thấp
Chung							1.94	Trung bình

Kết quả bảng 3 cho thấy:

Nhìn chung, thực trạng mức độ GV đã huy động kinh nghiệm và trải nghiệm thực tế của HS trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La ở mức trung bình (ĐTB=1.94).

Có sự khác biệt về mức độ giữa các hoạt động cụ thể trong huy động kinh nghiệm và trải nghiệm thực tế của HS trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La. Cụ thể: Hoạt động huy động kiến thức có sẵn của HS liên quan đến nội dung học vào dạy học GDCD được thực hiện tốt nhất và đạt mức trung bình (ĐTB=2.26). Tiếp theo là hoạt động huy động tìm kiếm thông tin liên quan đến nội dung học trong dạy học GDCD ở trường THCS đạt mức thấp (ĐTB=2.09).

Kém nhất là hoạt động cho HS tham gia trải nghiệm cụ thể trong dạy học GDCD ở trường THCS đạt mức thấp (ĐTB=1.48). Tuy nhiên kết quả kiểm định One Way Anova cho thấy sự khác biệt về mức độ giữa các hoạt động cụ thể trong huy động kinh nghiệm và trải nghiệm thực tế của HS trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La là không có ý nghĩa (Sig=0.0906).

- *Thực trạng mức độ vận dụng HĐTN vào tiếp nhận nội dung bài học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La*

Kết quả khảo sát thực trạng mức độ vận dụng HĐTN vào tiếp nhận tiếp nhận nội dung bài học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La được thể hiện ở bảng 4.

Bảng 4. Thực trạng mức độ vận dụng HĐTN vào tiếp nhận tiếp nhận nội dung bài học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La

Mức độ vận dụng	Thường xuyên		Đôi khi		Không bao giờ		ĐTB	Mức
	SL	%	SL	%	SL	%		
Hoạt động cảm nhận nội dung bài học GDCD	8	13.79	13	22.41	37	63.79	1.50	Thấp
Hoạt động thâm nhập nội dung bài học GDCD	6	10.34	15	25.86	37	63.79	1.47	Thấp
Hoạt động tạo lập nội dung bài học GDCD	5	8.62	11	18.97	42	72.41	1.36	Thấp
Chung							1.44	Thấp

Kết quả bảng 4 cho thấy:

Nhìn chung, thực trạng mức độ vận dụng HĐTN vào hoạt động tiếp nhận nội dung bài học GDCD ở trường THCS tỉnh

Sơn La ở mức thấp (ĐTB=1.44).

Có sự khác biệt về mức độ vận dụng HĐTN vào các hoạt động cụ thể tiếp nhận nội dung bài học GDCD ở trường THCS tỉnh

Sơn La. Cụ thể: vận dụng HĐTN vào hoạt động cảm nhận nội dung bài học GDCD được thực hiện tốt nhất và đạt mức thấp (ĐTB=1.50, tiếp theo là vận dụng HĐTN vào hoạt động thâm nhập nội dung bài học GDCD ở trường THCS đạt mức thấp (ĐTB=1.47) và kém nhất là vận dụng HĐTN vào hoạt động tạo lập nội dung bài học GDCD ở trường THCS đạt mức thấp (ĐTB=1.36. Tuy nhiên, kết quả kiểm định One Way Anova cho thấy sự khác biệt về

mức độ vận dụng HĐTN vào các hoạt động cụ thể tiếp nhận tạo lập nội dung bài học GDCD ở trường THCS trên là không có ý nghĩa (Sig=0.3431).

- *Thực trạng mức độ vận dụng HĐTN vào hoạt động củng cố nội dung bài học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La*

Kết quả khảo sát thực trạng mức độ vận dụng HĐTN vào hoạt động củng cố nội dung bài học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La được thể hiện ở bảng 5.

Bảng 5. Thực trạng mức độ vận dụng HĐTN vào hoạt động củng cố nội dung bài học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La

Mức độ vận dụng HĐTN vào hoạt động củng cố văn bản trong dạy học GDCD ở trường THCS	Thường xuyên		Đôi khi		Không bao giờ		ĐTB	Mức
	SL	%	SL	%	SL	%		
Tổng kết kiến thức lĩnh hội được	11	18.97	14	24.14	33	56.90	1.62	Thấp
Vận dụng vào thực tiễn học tập	10	17.24	12	20.69	36	62.07	1.55	Thấp
Thực hiện hoạt động ngoài giờ học GDCD	6	10.34	14	24.14	38	65.52	1.45	Thấp
Chung							1.54	Thấp

Kết quả bảng 5 cho thấy:

Nhìn chung, thực trạng mức độ vận dụng HĐTN vào hoạt động củng cố nội dung bài học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La ở mức thấp (ĐTB=1.54).

Có sự khác biệt về mức độ vận dụng HĐTN vào các hoạt động cụ thể củng cố nội dung bài học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La. Cụ thể: vận dụng HĐTN vào hoạt động tổng kết kiến thức lĩnh hội được trong dạy học GDCD được thực hiện tốt nhất và đạt mức thấp (ĐTB=1.62), tiếp theo là vận dụng HĐTN vào hoạt động vận dụng vào thực tiễn học tập trong dạy học GDCD ở trường THCS đạt mức thấp (ĐTB=1.55) và

kém nhất là vận dụng HĐTN vào thực hiện hoạt động ngoài giờ học GDCD ở trường THCS đạt mức thấp (ĐTB=1.45). Tuy nhiên, kết quả kiểm định One Way Anova cho thấy sự khác biệt về mức độ vận dụng HĐTN vào các hoạt động cụ thể củng cố nội dung bài học GDCD ở trường THCS trên là không có ý nghĩa (Sig=0.2951).

2.2.3. *Các yếu tố ảnh hưởng tới HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La*

Kết quả khảo sát các yếu tố ảnh hưởng tới HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La được thể hiện ở bảng 6.

Bảng 6. Các yếu tố ảnh hưởng tới HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La

Các yếu tố	Ảnh hưởng nhiều (%)	Ảnh hưởng ít (%)	Không ảnh hưởng (%)	ĐTB	Mức	Thứ bậc
Quan điểm chỉ đạo của trường THCS và các cấp quản lý giáo dục	53.45	37.93	8.62	2.45	Ảnh hưởng nhiều	4
Định mức số tiết dạy của môn GDCD/ tuần	56.90	37.93	5.17	2.52	Ảnh hưởng nhiều	3
Năng lực vận dụng	84.48	12.07	3.45	2.81	Ảnh hưởng	1

HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS của GV					nhiều	
Sự phối hợp tham gia của các lực lượng các cấp, ngành của địa phương	43.10	50.00	6.90	2.36	Ảnh hưởng ít	5
Điều kiện cơ sở vật chất	63.79	32.76	3.45	2.60	Ảnh hưởng nhiều	2
Chung				2.55	Ảnh hưởng nhiều	

Kết quả bảng 6 cho thấy:

Nhìn chung, các yếu tố trên có ảnh hưởng nhiều tới HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La (ĐTB = 2.55).

Có sự khác biệt về mức độ ảnh hưởng của các yếu tố đến HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La. Trong đó, "Năng lực vận dụng HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS của GV" có ảnh hưởng nhiều nhất (ĐTB=2.81), thứ hai là yếu tố "Điều kiện cơ sở vật chất" đạt mức ảnh hưởng nhiều (ĐTB=2.60), đứng ở vị trí thứ ba là yếu tố "Định mức số tiết dạy của môn GDCD/ tuần" đạt mức ảnh hưởng nhiều (ĐTB=2.52), đứng ở vị trí thứ tư là yếu tố "Quan điểm chỉ đạo của trường THCS và các cấp quản lý giáo dục" đạt mức ảnh hưởng nhiều (ĐTB=2.45), và đứng ở vị trí cuối cùng là yếu tố "Sự phối hợp tham gia của các lực lượng các cấp, các ngành của địa phương" đạt mức ảnh hưởng nhiều (ĐTB=2.36). Điều này cho thấy để nâng cao năng lực vận dụng HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La cần thiết phải xây dựng được Quy trình vận dụng HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS của GV.

3. KẾT LUẬN

GV THCS tỉnh Sơn La đã có những hiểu biết về HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS nhưng ở mức thấp; 100% giáo viên tỉnh Sơn La đã có vận dụng HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS, nhưng mức độ vận dụng ở mức thấp. Thực trạng mức độ vận dụng hoạt động trải nghiệm trong

dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La là thấp (ĐTB=1.64); Xét trong các nội dung HĐTN cụ thể trong dạy học GDCD, có sự khác biệt về mức độ vận dụng các nội dung HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La. Trong đó, Hoạt động huy động kinh nghiệm và trải nghiệm thực tế của học sinh vào dạy học GDCD là cao nhất (ĐTB=1.94). Tiếp theo là hoạt động củng cố nội dung bài học GDCD ở trường THCS (ĐTB=1.54) và vận dụng ít nhất là hoạt động tiếp nhận bài học GDCD ở trường THCS (ĐTB=1.44). Tuy nhiên sự khác biệt này là không có ý nghĩa.

Có nhiều yếu tố ảnh hưởng tới HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La, trong đó, "Năng lực vận dụng HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS của GV" có ảnh hưởng nhiều nhất (ĐTB=2.81). Điều này cho thấy sự cần thiết phải xây dựng được Quy trình vận dụng HĐTN trong dạy học GDCD ở trường THCS tỉnh Sơn La.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2019), Luật Giáo dục 2019, NXB Chính trị quốc gia Sự thật.
- [2] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2006), Quyết định Chương trình giáo dục phổ thông, QĐ số 16/2006/QĐ-BGDĐT ngày 05 tháng 5 năm 2006
- [3] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2015), Kỹ năng xây dựng và tổ chức các hoạt động trải nghiệm sáng tạo trong trường trung học, Tài liệu tập huấn.
- [4] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), Giáo dục

công dân 8, NXB Giáo dục Việt Nam.
[5] Nguyễn Thị Kim Dung (2006), *Tài liệu hướng dẫn tổ chức hoạt động GD ngoài giờ lên lớp*, Dự án phát triển GD THPT – Trường ĐHSPHN, Tài liệu nội bộ.

[6] Nguyễn Thị Liên (chủ biên, 2016), *Tổ chức hoạt động trải nghiệm sáng tạo trong nhà trường phổ thông*, NXB Giáo dục Việt Nam.

EXPERIENTIAL LEARNING IN CIVIC EDUCATION SUBJECT AT HIGH SCHOOLS IN SON LA PROVINCE

Nguyen Hai Minh
Tay Bac University

Abstract: *The study aimed at investigating the use of experiential learning in teaching civic education to secondary schoolers in Son La province. 58 teachers who teach the subject of civic education at secondary schools in Son La province were surveyed. The findings showed that most of the teachers applied a variety of experiential activities in teaching, but at a low level. It found out that teachers' ability was the most important factor to the successful application of experiential learning. It recommended a better system of guidance for teachers who teach this subject to make sure a better overall successful teaching of this subject.*

Keywords: *Experiential activities; Teaching Citizenship Education, Secondary School in Son Province.*

Ngày nhận bài: 11/05/2022. Ngày nhận đăng: 15/06/2023

Liên lạc: Nguyễn Hải Minh, e-mail: nguyenhaiminh@utb.edu.vn